

अयं खलु भीमसेनो दुर्योधनक्षतजारुणीकृतसर्वशरीरो दुर्ल-
क्ष्यव्यक्तिः” । इत्यादिना द्रौपदीकेशसंयमनादिमुखसन्ध्यादि-
वीजानां निजनिजस्थानोपक्षिप्तानामेकार्थयोजनं । यथा वा
शाकुन्तले सप्ताङ्गे । शकुन्तलाभिज्ञानादुत्तरोऽर्थराशिः ॥
एषामङ्गान्याह ।

(३३८) उपक्षेपः परिकरः परिन्यासो विलोभनं ।

युक्तिः प्राप्तिः समाधानं विधानं परिभावना ॥

उद्भेदः करणं भेद एतान्यङ्गानि वै मुखे ।

यथोद्देशं लक्षणमाह ।

(३३९) काव्यार्थस्य समुत्पत्तिरूपक्षेप इति स्मृतः ॥

काव्यार्थ इतिवृत्तलक्षणप्रस्तुताभिधेयः । यथा वेण्यां भीमः ।

“लाक्षागृहानलविषान्नसभाप्रवेशैः

प्राणेषु वित्तनिचयेषु च नः प्रहृत्य ।

आकृष्य पाण्डवबधूपरिधानकेशान्

सुस्था भवन्ति मयि जीवति धार्तराष्ट्राः” ॥

(३४०) समुत्पन्नार्थवाङ्मयं ज्ञेयः परिकरः पुनः ।

यथा तत्रैव ।

“प्रवृद्धं यद्वैरं मम खलु शिशोरेव कुरुभि-

र्न तत्रार्यो हेतुर्न भवति किरीटी न च युवां ।

जरासन्धस्योरःस्थलमिव विरूढं पुनरपि

क्रुधा भीमः सन्धिं विघटयति यूयं घटयत” ॥